

Peygamber Efendimiz (sav)'in Tavırlarındaki Mükemmellik ve Üstün Kalite Anlayışı

Allah Kuran'ın "**Gerçekten senin için kesintisi olmayan bir ecir vardır. Ve şüphesiz sen, pek büyük bir ahlak üzerindesin.**" (Kalem Suresi, 3-4) ayetleriyle Peygamber Efendimiz (sav)'in ahlakını övmüş ve tüm Müslümanlara örnek göstermiştir. Allah bu ayetlerde ayrıca Peygamberimiz (sav) için kesintisi olmayan bir ecir olduğunu bildirmiştir. Bu, Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'in daima güzel ahlak gösterdiğini, takvadan hiçbir zaman ayrılmadığını gösteren bir bilgidir.

Peygamberimiz (sav)'in de "*İmanın kemali, güzel ahlaklardır*" (G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 344/4) sözleriyle belirttiği gibi, imanın en önemli alametlerinden biri güzel ahlaktır. Bu nedenle güzel ahlakın en güzel örneklerini öğrenmek ve uygulamak önemli bir ibadettir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav), üstün ahlakı, aklı, feraseti, basireti, tevazusu, sevgisi ve merhametiyle tüm müminlere örnek olmuş, bulunduğu ortamlar en güzel ve hikmetli sohbetlerin olduğu, coşkulu, muhabbetli, temiz, ferah, huzur ve güven veren kaliteli ortamlar haline gelmiştir. Tüm Müslümanların da bu gerçeğin bilinciyle kendilerini sürekli geliştirmeleri, ahlaklarını daha da güzelleştirmek için gayret etmeleri ve buldukları her ortamın Peygamberimiz (sav)'in bulunduğu ortamlar gibi olmasına özen göstermeleri gerekir.

Sahabelerin birçok rivayetinde, Peygamber Efendimiz (sav)'in nezaketli, ince düşünceli ve üstün bir kalite içeren tavırlarına dair örnekler verilmektedir. Peygamber Efendimiz (sav), hem bir peygamber hem de bir devlet başkanı olması itibarıyla, her kesimden insanla sürekli irtibat halinde olmuş; devlet ve kabile reislerinden zengin kimselere; fakir, zayıf, kimsesiz yetimlerden kadın ve çocuklara kadar herkesle görüşmüştür. Sosyal yapıları, yaşayış tarzları, huyları, alışkanlıkları birbirinden tamamen farklı olan tüm bu insanlarla her alanda iyi bir diyalog kurmuş, hepsinin gönlünü hoş tutmuş, her birine karşı nezaketli, anlayışlı, sabırlı ve güzel bir tavır göstermiştir. Şartlar her ne olursa olsun hiçbir zaman için tavırlarındaki kaliteden, asaletinden ve üstün ahlakından taviz vermemiştir.

Peygamber Efendimiz (sav)'in çevresinde bulunan yakın sahabelerinin aktardıkları olaylardan, Peygamber Efendimiz (sav)'in "son derece nezih, kaliteli, latif ve ince düşünceli" olduğu anlaşılmaktadır. Peygamberimiz (sav) edep, terbiye ve görgü kurallarını hayatında en kaliteli ve en ideal şekliyle uygulamıştır. Bu konuda bilgi veren hadislerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Hz. Ayşe (ra), "Resulullah (sav)'dan daha güzel ahlaka sahip hiç kimse yoktur. Ashabından ve ailesinden birisi kendisine seslenince, 'Buyrun' diye karşılık verirdi. Bu sebeple Allah, ona, 'Sen yüksek bir ahlak üzeresin' buyurmuştur" ([Peygamberimizin Nezaketi](#)) diyerek, Peygamber Efendimiz (sav)'de gördüğü güzel ahlakı anlatmıştır. Peygamber Efendimiz (sav)'in evinde yetişen ve yıllarca ona hizmet eden Hz. Enes (ra), Peygamberimiz (sav)'in eşsiz nezaketini şöyle anlatmıştır:

"Kendisine bir şey soranı can kulağıyla dinler, soruyu soran yanından ayrılmadıkça, onu terk etmezdi. Resulullah (sav) ile bir kimse tokalaşırsa veya bir kimse tokalaşmak için elini uzattığında, karşısındaki kişi elini çekmeden Resulullah (sav) elini çekmezdi. Biriyle yüz yüze gelince de, karşısındaki, yüzünü çevirip ayrılmadıkça Resulullah o kimseden yüzünü çevirmezdi. Önüne oturan kimseye hiçbir zaman ayaklarını uzatmazdı. Karşılaştığı kimseye önce kendisi selâm verirdi. Ashabıyla tokalaşmaya önce kendisi başlardı."

Kimsenin sözünü kesmezdi. Konuşmasını yarıda bırakmazdı. Konuştuğu kişi sözünü bitirmeden yahut gitmek üzere ayağa kalkmadan sohbetine devam ederdi... (Konyalı Mehmed Vehbi, Tam Metni Sahih-i Buhari, 4. cilt, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1993, s.340)

Peygamberimiz (sav)'in müminlere de güzel ahlakı tavsiye ettiği hadislerinden bazıları ise şöyledir:

"Rabbim bana dokuz şey emretti: Gizli halde de aleni halde de Allah'tan korkmamı, öfke ve rıza halinde de adaletli söz söylememi, fakirlikte de zenginlikte de iktisat yapmamı, benden kopana da sıla-ı rahim (dostluk) yapmamı, beni mahrum edene de vermeme, bana zulmedenı affetmemi, susma halimin tefekkür olmasını,

konusma halimin zikir olmasını, bakışımın ibret olmasını, marufu (doğru ve güzel olanı) emretmemi."

"Sana zulmedeni affet. Sana küsene git, sana kötülük yapana iyilik yap. Aleyhine de olsa hakkı söyle."
(Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, s. 317)

Peygamberimiz (sav) hayatı boyunca binlerce insanı eğitmiş; dini, güzel ahlakı bilmeyen insanların güzel tavırlı, ince düşünceli, fedakar, üstün ahlaklı insanlar olmalarına vesile olmuştur. Kendisinden sonra da sözleri, tavrı ve ahlakı ile milyonlarca insanın eğitimine vesile olan kutlu Peygamberimiz (sav), çok hayırlı bir yol gösterici ve eğiticidir.

Allah'ın alemlere rahmet olarak gönderdiği kutlu Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav), Allah'ın insanları uyarmakla görevlendirdiği son peygamberidir ve diğer tüm elçiler gibi, insanları doğru yola, Allah'a iman etmeye, ahiret için yaşamaya ve güzel ahlaka çağırmıştır. Bu daveti sırasında kullandığı yöntemler, konuları anlatış şekli, üslubu ve tavırlarındaki üstün kalite anlayışı örnek alınmalı, her Müslüman insanları din ahlakını yaşamaya davet ederken Peygamber Efendimiz (sav) gibi bir tavır içerisinde olmaya gayret etmelidir.

<https://www.harunyahya.info/makaleler/peygamber-efendimiz-savin-tavirlarindaki-mukemmellik-ve-ustun-kalite-anlayisi>